

NOTA VAN ZIENSWIJZEN

A. Zienswijze Stichting Fransebaan, p/a Franse Baan 6, 5374 RS Schaijk:

1. Reclamant is van mening dat de gemeente eerst beleid moet formuleren ten aanzien van begraafplaatsen alvorens een beslissing over de natuurbegraafplaats te kunnen nemen;
2. Volgens reclamant is het niet waarschijnlijk dat er behoefte is aan een natuurbegraafplaats en zou er naar zijn mening onafhankelijk onderzoek naar de behoefte aan een natuurbegraafplaats moeten worden gedaan. Reclamant verwijst naar een publicatie en twijfelt aan de commerciële haalbaarheid;
3. Voorts geeft reclamant aan dat het niet duidelijk is hoeveel planschade het bestemmingsplan met zich mee zal brengen;
4. Volgens reclamant zou de gemeente zich moeten aansluiten bij het advies van Alterra uit 2009 over de grafelijkheid;
5. Reclamant is van mening dat het plan strijdig is met de Watervisie 2008, omdat volgens hem het bestemmingsplan toeziet op vershraling van de grond en de watervisie voor Maashorst streeft naar verhoging van de GHG met 40 cm;
6. Reclamant stelt dat door het inzaaien van de bodem, hetgeen initiatiefnemer volgens hem dit voorjaar heeft gedaan, er wellen en waterstromen ontstaan. Volgens reclamant hebben deze een negatief effect op de GHG. Voorts stelt hij dat de aanleg van de Natuurbegraafplaats een negatieve invloed heeft op de wijstgronden. Hij is van mening dat door de voorgenomen veranderingen in het plangebied er een toename zal ontstaan van de grondwaterstromen richting het akkerbouwgebied ten oosten van de Franse Baan;
7. Volgens reclamant komen de archeologische waarden in het geding doordat er dieper zal worden gegraven dan 0,5 meter en het verstoringsoppervlak groter zal zijn dan 2500m²;
8. Vervolgens stelt reclamant dat de Flora en Fauna worden aangetast, doordat hem de werkaafstand van 20 meter van de dassenburcht aan de Franse Baan onvoldoende lijkt en hij veronderstelt dat migratieroutes van de das worden aangetast. Voorts veronderstelt reclamant dat de quickscan onjuist dan wel onvoldoende is omdat er nergens wordt verwezen naar bijburchten van dassen;
9. De ontsluiting van het plangebied via de Franse Baan is volgens reclamant niet geschikt als hoofdontsluiting, aangezien de weg volgens hem onvoldoende breed is. Tevens geeft reclamant aan dat het aantal verkeersbewegingen zal toenemen en dat het aantal parkeerplaatsen (60 p.p.) onvoldoende is;
10. Reclamant heeft zijn zienswijze tevens mondeling toegelicht en hierbij heeft hij nog het volgende naar voren gebracht:
  - a. hij is van mening dat de gemeente zelf onderzoek had moeten verrichten en niet alle onderzoeken door de initiatiefnemer had moeten laten uitvoeren;
  - b. De gemeente heeft een A4 tje aan archeologisch onderzoek. Een gemeente in de omgeving heeft als gevolg van de realisatie van een natuurbegraafplaats een veel uitgebreider onderzoek ingediend gekregen;
  - c. Volgens reclamant had de gemeente onderzoek moeten verrichten naar criminele achtergrond van de financiers van Natuurbegraven Nederland;
  - d. Volgens reclamant zullen er over niet al te lange tijd 30 natuurbegraafplaatsen zijn, waardoor deze begraafplaats financieel niet meer haalbaar zal zijn;
  - e. Reclamant geeft aan dat de grond naar de gemeente teruggaat wanneer initiatiefnemer failliet gaat;
  - f. Volgens hem heeft de rechtbank van Roermond geoordeeld dat de grafelijkheid, zoals genoemd in het Alterrarapport uit 2009, moet worden gehanteerd;
  - g. Voor wat betreft de dassenburchten bestaat strijdigheid tussen de door reclamant uitgevoerde quickscan en die in opdracht van de initiatiefnemer.

Beoordeling zienswijze:

Ad 1.) Wij vinden het niet nodig om beleid te formuleren ten aanzien van begraafplaatsen. Hetgeen in het bestemmingsplan is opgenomen vormt immers de kaders voor het gebruik hiervan. Voorts is een natuurbegraafplaats erg verschillend van reguliere begraafplaatsen en zou dit initiatief niet passen binnen een algemene regeling voor reguliere begraafplaatsen.

Ad 2.) Uit marktonderzoeken en de exploitatiebegroting van de natuurbegraafplaats Heidepol blijkt dat er behoefte is aan natuurbegraafplaatsen. Bovendien heeft de initiatiefnemer een marktonderzoek laten uitvoeren door TNS-NIPO waaruit blijkt dat er binnen Maashorst voldoende vraag c.q. behoefte is aan natuurbegraven.

Reclamant geeft aan dat hij verwacht dat de natuurbegraafplaats economisch niet haalbaar is. Ter onderbouwing verwijst hij naar een business case van Cees Egmond. Deze maakt een berekening over de economische haalbaarheid van natuurbegraafplaatsen. Echter de uitgangspunten die hij hierbij hanteert zijn gebaseerd op reguliere begraafplaatsen. Zo leert de praktijk van de natuurbegraafplaats Heidepol, dat mensen vanuit het hele land daarheen komen om een begraafplaats uit te zoeken. Een reguliere begraafplaats heeft een meer regionale functie. Ook het beheer en onderhoud, de personeelskosten, verwarming en energie heeft hij gebaseerd op onkosten vanuit een reguliere begraafplaats. De exploitatie van Heidepol over 2012 en 2013 laat zien dat de natuurbegraafplaats commercieel haalbaar is. Het rapport van Egmond waar reclamant naar verwijst betreft bovendien een algemeen onderzoek naar de economische haalbaarheid van natuurbegraafplaatsen, op basis van aannames en gegevens afkomstig van reguliere begraafplaatsen. Het rapport is derhalve niet toegespitst op de Natuurbegraafplaats Maashorst.

Daarbij is het blijkens de uitspraak van de Raad van State (201201045/1/R3) voldoende dat een commerciële partij het haalbaar acht en bereid is om een onderbouwd particulier initiatief te exploiteren. De Raad van State acht het ook niet nodig dat de gemeente een onderzoek verricht naar concurrentieverhoudingen en de toename van concurrentie.

Ad 3.) Vooraf is gekeken naar de mogelijkheid van planschade ten aanzien van dit bestemmingsplan. Er is echter geen planschaderisico-analyse gemaakt. Wij hebben met de initiatiefnemer een overeenkomst gesloten, waarin is opgenomen dat deze de planschade voor zijn rekening neemt. Naar aanleiding van de zienswijzen is een planschade-analyse gemaakt. Hieruit is naar voren gekomen dat er mogelijk sprake van planschade kan zijn, maar dat – indien er daadwerkelijke een recht op planschade vast zal komen te staan – het niet gaat om grote bedragen.

De vraag of omwonenden recht hebben op vergoeding van vermeende planschade staat in beginsel los van de centrale vraag of het bestemmingsplan is vastgesteld in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Bovendien kunnen aan een planschaderisico-analyse geen rechten worden ontleend omdat dit niet meer is dan een indicatie voor het bestuursorgaan zelf (ECLI:NL:RBROT:2010:BO6799).

Ad 4.) Reclamant is van mening dat de gemeente voor wat betreft de grafdichtheid moet aansluiten bij het rapport van Alterra uit 2009. Het rapport van Alterra in 2009 betreft echter een algemeen onderzoek naar natuurbegraafplaatsen die niet te vergelijken zijn met de voorliggende ontwikkeling. Zo ziet het rapport toe op tijdelijk begraven, dubbele graven en grafmarkering. Bovendien wordt in het Alterra-rapport 2013 (gratis verkrijgbaar via internet: www.wageningenUR.nl/alterra) in de inleiding (pagina 7) benadrukt dat in het Alterra-rapport 2009:

*“een poging [is] gedaan om hiervoor een norm in termen van aantal graven per hectare te ontwikkelen, maar hierover wordt in het rapport [van 2009] opgemerkt:
“Aan dit rekenvoorbeeld valt het nodige toe en af te doen, het moet als niet meer dan*

een vingeroefening worden beschouwd.” Desondanks is deze vingeroefening een eigen leven gaan leiden.”

Anders dan reclamant stelt had de gemeenteraad wat betreft de grafelijkheid niet hoeven aan te sluiten bij de bevindingen uit het Alterra-rapport 2009.

Geconcludeerd dient te worden dat Alterra bij het berekeningen is uitgegaan van een gemiddelde situatie. De situatie op de onderhavige locatie en wijze waarop initiatiefnemer haar natuurbegraafplaats inricht is nadrukkelijk anders en rechtvaardigt daarmee een hogere grafelijkheid. De eerste argumenten kunnen eenvoudig rekenkundig worden door gerekend, waardoor meer dan een verdubbeling van het aantal graven per ha mogelijk is. Zonder dat dit belemmerd is voor de instandhouding van de natuur. Daarnaast geven met name het achterwegen blijven van de grafmarkering, een minder kwetsbaar type bos, clusteren van graven op minder kwetsbare plekken, het transplanteren van de zode, begraven buiten kroonprojectie, een dermate verlichting van de verstoring

Alterra heeft in 2013 een landelijke inventarisatie naar natuurbegraafplaatsen gedaan. Hieruit is gebleken dat er twee soorten natuurbegraafplaatsen zijn: een groep begraafplaatsen die is gericht op natuurbeheer en een groep die is gericht op een natuurlijke sfeer. Alterra komt tot de conclusie dat een het maximum aantal graven per hectare op zich beperkte betekenis toekomt als norm voor de effecten op de natuur als daar de spreiding over ruimte en tijd niet bij wordt betrokken. Spreiding over de ruimte heeft betrekking op de vraag waar de graven op de begraafplaats worden geconcentreerd. Spreiding over tijd heeft betrekking op de toename van het aantal graven per jaar en op de duur van de grafrust. In het laatste geval wordt de grond namelijk ooit teruggegeven aan de natuur. Alterra concludeert dat bij de begraafplaats Heidepol (natuurbegraafplaats van dezelfde initiatiefnemer als in onderhavige geval), waarbij het maximum aantal graven per hectare 425 betreft en de totale oppervlakte van het plangebied 17 hectare betreft, sprake is van een begraafplaats die is gericht op natuurbeheer. Alterra acht dus van belang dat er gekeken wordt naar de spreiding over plaats en ruimte.

In onderhavige geval betreft het plangebied 28,9 ha. Van deze 28,9 ha zal 4,5 ha als agrarisch perceel, 0,4 ha worden gebruikt als bouwvlak, 0,5 ha als poel en 0,4 ha voor oprijlaan en parkeerplaats en 1 ha voor lanen en laanbeplanting. Dat betekent dat er een groot deel voor het begraven resteert. In het bosgedeelte dat valt onder EHS zal de intensiteit aan graven laag zijn, omdat rekening zal worden gehouden met de aanwezige bomen en hun wortels en omdat – buiten de open plekken – in het bos niet kan worden opgehoogd. Het kwetsbare gebied zal dan ook minder intensief worden gebruikt dan de niet kwetsbare plekken. Ook in het geval van onderhavige natuurbegraafplaats zal sprake zijn van eeuwigdurende grafrust en de omstandigheid dat na verloop van tijd de natuurbegraafplaats wordt teruggegeven aan de natuur. Onderhavige begraafplaats valt dan ook op grond van het onderzoek van Alterra in 2013 in te delen als een begraafplaats gericht op natuurbeheer. Het opnemen van een maximale hoeveelheid graven per ha zou afbreuk doen aan de verscheidenheid in het gebied zelf.

Bovendien kent artikel 6 van de planregels een beperking van het aantal graven voor de bestemming Waarde – Archeologie 4. Volgens de planregels is het verboden om in het kader van het maken van graven meer dan 100 m² per 1000 m² van de gronden te verstoren.

Ad 5.) Het plan voldoet aan de huidige beleidsregels en regelgeving. Zo voldoen de voorgenomen ontwikkelingen aan het duurzaam wateroogmerk en aan de beleidsregels keur waterschap Aa en Maas 2013. Binnen het plangebied zijn gronden aangemerkt als beschermde gebieden Keur. Voor deze Keurbeschermingsgebieden zijn specifieke beleidsregels opgesteld. Bij deze gebieden geldt een antiverdrogingsbeleid gericht op behoud en/of herstel van het watersysteem. De voorgenomen ontwikkelingen worden hydrologisch neutraal uitgevoerd, hetgeen betekent dat zij geen nadelige effecten hebben op

het watersysteem. Er mogen geen hydrologische knelpunten worden gecreëerd voor de te handhaven en de vastgelegde toekomstige landgebruik functies in het plangebied en het beïnvloedingsgebied. Concreet betekent dit dat:

- De afvoer uit het gebied niet groter is dan in de referentiesituatie;
- De omvang van grondwateraanvulling in het plangebied gelijk blijft of toeneemt;
- De grond- en oppervlaktewaterstanden in de omgeving gelijk blijven of verbeteren voor de huidige en toekomstige landgebruiksfuncties;
- De (grond)waterstanden in het plangebied moeten aansluiten op de (nieuwe) functies van het plangebied zelf;
- Het plangebied zo moet worden ingericht, dat de gevolgen van vastgestelde toekomstige ontwikkelingen in de omgeving, die van invloed zijn op de (grond)waterstanden, niet leiden tot knelpunten in het plangebied.

Ad 6.) De gronden waarnaar reclamant verwijst zijn gronden die bestemd zijn voor agrarische doeleinden en worden overeenkomstig gebruikt. Niet alleen zijn gronden verpacht aan de initiatiefnemer maar ook aan anderen die de gronden overeenkomstig de vigerende bestemming gebruiken. Dit gebruik valt echter buiten het kader van het bestemmingsplan Natuurbegraafplaats Maashorst.

De peelrandbreuk zelf loopt niet door het plangebied. Deze ligt aan de andere kant van de Maashorst. Het plangebied is niet aangewezen als prioritaire wijstgrond. Er is een aantal gebieden als zodanig door de provincie aangewezen en hierbij zal worden nagestreefd om deze te behouden, maar hieronder valt het plangebied niet. De huidige gronden zijn in het verleden vanwege het agrarisch gebruik zijn ontgrond. In het noordelijk deel van het plangebied worden de negatieve effecten van eerdere ontgrondingen en egalisatie hersteld. Het bestaande bos binnen het plangebied maakt onderdeel uit van het aardkundig waardevolle gebied 'Peelrandbreuk-Maashorst'. Dit gedeelte van het plangebied is gelegen buiten de belangrijkste aardkundige elementen binnen het aardkundig waardevolle gebied. De inrichting en het beheer van de natuurbegraafplaats zal geen wezenlijke afbreuk doen aan de aardkundige waarden binnen het plangebied. De reliëfverschillen van het aardkundig waardevol gebied blijven behouden. Daarnaast vindt op kleine schaal beperkte ophoging plaats in het aardkundig waardevol gebied. Dit leidt niet tot aantasting van de aardkundige waarden ter plaatse. Met de realisatie worden geen breuksteilranden aangetast of zichtbelemmerende effecten op natuurlijke reliëfvormen opgeworpen door infrastructuur of bebouwingen. Onduidelijk is waarom reclamant van mening is dat er wellen en waterstromen ontstaan. Uit het bodemkundig/hydrologisch onderzoek door Alterra (augustus 2013) blijkt namelijk dat de voorgenomen ontwikkeling na ophoging plaats kan vinden en wordt er niet gesproken van waterstromen of wellen. Juist wordt er geconcludeerd dat in het onderzoeksgebied geen weerstandbiedende lagen zijn aangetroffen die een dominante of sturende invloed hebben op de hoogte en fluctuatie van het freatisch grondwater. Zoals opgenomen in de beoordeling van zienswijze 5 moet het plangebied zodanig worden aangelegd dat het geen hydrologische knelpunten creëert voor het plangebied en het beïnvloedingsgebied.

Ad 7.) Wij verwijzen hiervoor naar het Archeologisch advies voor de locatie Natuurbegraafplaats De Maashorst te Schaijk, Archeodienst, september 2013. Archeodienst concludeert dat geen verder archeologisch onderzoek is vereist omdat er minder dan 10 % van het oppervlak zal worden verstoord en de graven verspreid over het terrein zullen worden aangelegd. Volgens de Archeodienst zal een proefsleuvenonderzoek met een dekkingspercentage van 10% meer schade aan het bodemarchief toebrengen dan de graven uiteindelijk zullen veroorzaken. Wij hebben het advies van de Archeodienst beoordeeld. Ook hebben wij het advies voorgelegd aan de archeoloog van de gemeente Oss. Wij zijn tot de

conclusie gekomen dat nader onderzoek alleen zal leiden tot meer verstoring van de bodem en wij hebben dit in de regels van dit bestemmingsplan vertaald. Wij hebben derhalve besloten om de conclusie van het advies van Archeodienst over te nemen.

Ad 8.) De afstand van 20 meter vloeit direct voort uit de Flora- en Faunawet. Op basis van gegevens uit de databank van Das en Boom en uit veldonderzoek is informatie over onder meer de dassen tot stand gekomen. Inmiddels is ontheffing op grond van artikel 75, lid van de Flora- en faunawet verkregen. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland stelt vast dat de das in het plangebied is aangetroffen en overweegt als volgt:

“Net buiten het plangebied zijn twee dassenburchten aanwezig. Direct aangrenzend aan het plangebied is een grote kraamburcht aanwezig, waar 12 open en belopen pijpen zijn waargenomen. Op ongeveer 500 meter afstand van het plangebied is de andere burcht aanwezig, welke 6 pijpen bevat. Het plangebied bevat primair en secundair foerageergebied en het aanwezige bos fungeert als migratiegebied. Langs de randen van het plangebied en langs de houtwal zijn verschillende wissels aangetroffen. Aantasting van foerageergebieden en migratieroutes is enkel ontheffingsplichtig, indien zij van groot belang zijn voor de functionaliteit van de vaste rust- of verblijfplaatsen van de betreffende soort, doordat er onvoldoende alternatieven voorhanden zijn. In onderhavig geval zijn er voldoende alternatieven die in kwantiteit en kwaliteit overeenkomen met de huidige functionaliteit van de voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen voor de aanwezige populatie van de das. De dassenburchten blijven onaangetaast. Voorafgaand aan het ophogen van het gebied, zal langs de oostgrens van de begraafplaats een houtwal worden gecreëerd zodat migratie van de das mogelijk blijft. Echter, ondanks deze maatregelen worden door het realiseren van de werkzaamheden voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de das verstoord. Daar de das wel in de omgeving aanwezig blijft komt de gunstige staat van instandhouding niet in het geding.”

Derhalve heeft de Staatssecretaris van Economische Zaken ontheffing ingevolge artikel 75 van de Flora- en faunawet verleend. Gelet op het vorenstaande staat de aanwezigheid van de das in (de omgeving van) het plangebied niet aan de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan in de weg.

Ad 9.) De aansluiting van de Udensedreef op de Zeelandsedreef en de N324 is een complex kruispunt. Veel eenvoudiger is de aanrijroute over de Zeelandsedreef. Bovendien maakt de Legerstraat onderdeel uit van het fietsknooppuntensysteem en wordt intensiever gebruikt door recreatief fietsverkeer dan de Franse Baan. De toekomstige intensiteit op de Franse Baan is getoetst in relatie tot de wegbreedte. De maximale intensiteiten uit tabel 2.3 van het verkeersonderzoek¹ zijn tevens gekoppeld aan het risico op bermschade. Een smallere weg moet lagere intensiteiten hebben, zodat het niet vaak voorkomt dat verkeer elkaar via de berm moet passeren, en er daarmee risico op bermschade ontstaat. Aangezien de toekomstige intensiteit met de huidige breedte van tenminste 3,60² de richtlijn voor de maximale intensiteit niet overschrijdt, betekent het ook dat de kans op bermschade beperkt blijft: over het algemeen zal het weinig voorkomen dat voertuigen elkaar moeten passeren op de Franse Baan. Op basis van het verkeersonderzoek moet geconcludeerd worden dat de Franse Baan geschikt is om de toekomstige verkeersintensiteiten te verwerken. In het plan zijn 60 parkeerplaatsen opgenomen. Met diverse bronnen en landelijke kencijfers³ heeft Goudappel Coffeng aangetoond dat de parkeerbehoefte in de toekomsituatie 52

---

¹ Verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, 21 juli 2014, kenmerk BPD003/Kmb/0013.02

² De wegbreedte van de Franse Baan is ter hoogte van de geplande aansluiting van de natuurbegraafplaats 3,80 meter (bron: gemeente Landerd en meting Goudappel Coffeng). Op andere gedeeltes is de wegbreedte van de Franse Baan 3,60 of 3,70 meter. In het verkeersonderzoek is een maximale intensiteit van 400 gehanteerd, deze richtlijn hoort bij een wegbreedte van 3,50 meter.

³ Zie pagina 8 van het verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, 21 juli 2014, kenmerk BPD003/Kmb/0013.02

parkeerplaatsen is. De parkeercapaciteit van 60 parkeerplaatsen is voldoende om de parkeerbehoefte van de natuurbegraafplaats op te vangen. Incidenteel kan het zijn dat de parkeerbehoefte (door bijvoorbeeld enorme belangstelling voor en plechtigheid) groter is. Voor een dergelijke incidentele situatie is er ruimte langs de oprijlaan, op het terrein van Natuurbegraven zelf. Deze ruimte zal voldoende zijn.

Van de Franse Baan zijn geen verkeerstellingen bekend, op basis van expertise is daarom een schatting van de verkeersintensiteiten zonder de ontwikkeling gemaakt.

Ad 10)

- a. De gemeente laat bij iedere particulier de initiatiefnemer zelf onderbouwen of een voorgenomen ontwikkeling niet in strijd is met een goede ruimtelijke ontwikkeling. Initiatiefnemers moeten zelf onderzoeken laten verrichten en de gemeente heeft deskundigheid genoeg om deze te kunnen beoordelen.
- b. Niet ieder gebied is gelijk waardoor niet kan worden verwezen naar een andere gemeente. In onderhavig geval is het betreffende gebied gesitueerd in het bos waardoor de grafdichtheid laag zal zijn. Daardoor is geconcludeerd dat een proefsleuvenonderzoek veel meer schade zal veroorzaken dan de graven zelf. Derhalve was verder onderzoek dan ook niet noodzakelijk. Voor het overige wordt verwezen naar de beoordeling van deze zienswijze onder 7.
- c. Wij hebben het volste vertrouwen in het bedrijf van initiatiefnemer en de financiers. Wij achten de suggestie dat er sprake zou zijn van criminele praktijken niet onderbouwd en volkomen ongefundeerd. Voorts wijzen wij er op dat de Web BIBOB niet ziet op bestemmingsplanprocedures. Ook al zou dat wel het geval zijn, dan is er op grond van deze wet sprake van een discretionaire bevoegdheid van het college en niet van een plicht. Daar komt bij de uitkomst van dergelijk onderzoek niet van belang is voor de centrale vraag of het bestemmingsplan is vastgesteld in het kader van een goede ruimtelijke ordening.
- d. Wij verwijzen naar de uitspraak van de Raad van State (201201045/1/R3) waaruit blijkt dat het voldoende is dat een commerciële partij het haalbaar acht en bereid is om een onderbouwd particulier initiatief te exploiteren. De Raad van State acht het ook niet nodig dat de gemeente een onderzoek verricht naar concurrentieverhoudingen en de toename van concurrentie. Bovendien is in opdracht van de initiatiefnemers een marktonderzoek verricht door TNS-NIPO waaruit blijkt dat er binnen Maashorst voldoende vraag c.q. behoefte is aan natuurbegraven.
- e. De gronden zullen aan initiatiefnemer worden verkocht. Er is in de koopovereenkomst geen clause opgenomen dat de gronden bij faillissement terugkeren naar de gemeente.
- f. Voor zover reclamant verwijst naar de betreffende uitspraak (ECLI:NL:RBROE:2011:BR0393) merken wij op dat de uitspraak van de rechtbank er met name op toezag dat de gemeente niet tot het standpunt heeft kunnen komen dat er sprake is van een natuurbegraafplaats, aangezien hier geen enkel onderzoek aan ten grondslag lag. De rechtbank heeft destijds gerefereerd aan het Alterra rapport van 2009. Echter het rapport van Alterra in 2009 is gebaseerd op begraafplaatsen die niet te vergelijken zijn met de voorliggende ontwikkeling. Zo ziet het rapport toe op tijdelijk begraven, dubbele graven en grafmarkering. Voor het overige wordt verwezen naar de beoordeling van deze zienswijze onder 4.
- g. Inmiddels is er ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet verleend. Dat betekent dat het bestemmingsplan op dit punt uitvoerbaar is. Voor het overige wordt verwezen naar de beoordeling van deze zienswijze onder 8.

B. Zienswijze van de heer M.P.P. Christiaans, Franse Baan 3, 5374R Schaijk:

1. Reclamant stelt dat de berekening voor wat betreft de verkeersintensiteit niet klopt, aangezien er volgens hem geen sprake is van een gelijke verdeling over de dag maar van terugkerende pieken (2 x per dag) waardoor de wegen breder zouden moeten zijn;
2. Op de Franse Baan rijdt volgens reclamant alle soorten verkeer door elkaar. Als gevolg hiervan zou naar zijn mening de hoeveelheid begravenissen per jaar moeten worden vastgelegd in het bestemmingsplan;
3. Reclamant vraagt aandacht voor het vrachtverkeer tijdens de aanleg van de natuurbegraafplaats;
4. Reclamant geeft aan dat er in het ontwerp bestemmingsplan niets was terug te vinden over het aspect hemelwater en parkeerplaatsen. In de reactie van het waterschap was hiervoor volgens hem aandacht gevraagd. Volgens reclamant wordt hemelwater op een parkeerterrein aangemerkt als milieuverontreinigend water en is filtratie in de grond niet de oplossing;
5. Reclamant stelt dat het aanleggen van een poel en het ophogen van het gebied invloed zal hebben op de waterstand. Hij vraagt om een onderbouwing hoe overlast als gevolg van de grondwaterstand kan worden voorkomen;
6. Reclamant wil dat er een maximaal aantal graven en een maximale hoeveelheid te verstrooien as wordt opgenomen in het bestemmingsplan, aangezien hij van mening is dat dit milieubelastend is.

Beoordeling zienswijze:

Ad 1.) De geschiktheid van de Franse Baan als ontsluiting (verkeersdoorstroming) is getoetst op basis van richtlijnen voor de maximale intensiteit, dit is een gebruikelijke manier om de geschiktheid te toetsen. De richtlijnen zijn gebaseerd op etmaalintensiteiten, dit is de reguliere wijze om een weg te toetsen. Een smallere weg moet lagere intensiteiten hebben, zodat het niet vaak voorkomt dat verkeer elkaar via de berm moet passeren. Over het algemeen zal het weinig voorkomen dat voertuigen elkaar moeten passeren op de Franse Baan. De verkeersbewegingen van of naar de natuurbegraafplaats vinden doorgaans niet tegelijk plaats, waardoor de kans op passeren ook minder is. Integendeel, de verkeersbewegingen gerelateerd aan een natuurbegraafplaats zijn sterk éénrichtingsgestuurd (de piekmomenten).

De verkeersaantrekkende werking per dag is bepalend voor het aantal verkeersbewegingen en de parkeerbehoefte van de natuurbegraafplaats. Zoals beschreven in het verkeersonderzoek⁴, zijn de plechtigheden maatgevend, over het algemeen vindt er één plechtigheid per dag plaats. In de verkeersgeneratie en het toetsen van de verkeersbewegingen op de maximale intensiteit (zie tabel 2.3 uit het onderzoek) is zelfs rekening gehouden met twee plechtigheden per dag. Wel betekent de toename van het aantal graven een toename van het aantal bezoekers, hier is rekening mee gehouden in het verkeersonderzoek.

In het verkeersonderzoek is gebruik gemaakt van het regionale (GGA) verkeersmodel. Het autonome toekomstjaar (zonder ontwikkelingen) doet een prognose voor de verkeersintensiteiten op basis van huidige verkeersstellingen.. De huidige verkeersbewegingen zijn daarmee meegenomen in het onderzoek. Ook is er in de prognoseberekening rekening gehouden met de maximum snelheid van 60 km/h op de Zeelandsedreef

---

⁴ Verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, 21 juli 2014, kenmerk BPD003/Kmb/0013.02

Ad 2.) In het verkeersonderzoek is bij het toetsen van de geschiktheid van de Franse Baan rekening gehouden met het feit dat ook andere verkeerssoorten zoals landbouwverkeer en fietsers van de Franse Baan gebruik maken. Op pagina 4 van het verkeersonderzoek⁵ wordt vermeld: "Het uitgangspunt van deze richtlijn is dat alle verkeerssoorten gebruik maken van de rijbaan, zoals mogelijk is bij de functie van erftoegangsweg." In de toekomstige situatie dienen alle weggebruikers de verkeersregels te volgen. Ook is bij de intensiteiten rekening gehouden met de praktijksituatie, waarin er fietsers, voetgangers, landbouwverkeer en bezoekers van de groepsaccommodatie zijn. De Franse Baan is geschikt om de intensiteiten op te vangen. De Franse Baan is tenminste 3.606 breed, volgens de in het verkeersonderzoek gehanteerde richtlijn is de Franse Baan met deze breedte geschikt om de toekomstige verkeersintensiteit goed af te wikkelen.

Ad 3.) Over de verkeersveiligheid tijdens de aanleg zal de initiatiefnemer met de gemeente afspraken maken.

Ad 4.) Het waterschap heeft inderdaad aangegeven dat een halfverharde parkeerplaats voor de helft moet worden meegerekend in de watertoets. Deze opmerking van het waterschap is meegenomen in het ontwerp bestemmingsplan. In het kader van hydrologisch neutraal ontwikkelen zal voor het hemelwater een bergingsvoorziening worden getroffen. Het afstromende water zal zoveel mogelijk binnen het plangebied worden vastgehouden.

Ad 5.) In het kader van hydrologisch neutraal ontwikkelen zal voor het hemelwater een bergingsvoorziening worden getroffen. Overschotten aan hemelwater worden zo min mogelijk afgewenteld op benedenstrooms gelegen gebieden. Het schone afstromende water zal zoveel mogelijk binnen het plangebied worden vastgehouden. Het waterschap toetst hierbij op hergebruik-infiltratie-buffering-afvoer. Er zullen voorzieningen worden getroffen om hemelwater te laten infiltreren in het gebied. Om voldoende bergingscapaciteit te hebben boven de GHG zal een infiltratiegreppel worden aangelegd.

Ad 6.) Er zal geen as verstrooiing op de natuurbegraafplaats plaatsvinden. Het maximeren van het aantal graven acht het college niet noodzakelijk. Van belang is de verspreiding van tijd en ruimte, zoals bedoeld in het rapport van Alterra 2013 genoemd in de beoordeling van zienswijze A onder 4. Uit het rapport van Alterra 2009 blijkt dat natuurbegraven niet milieubelastend is. Dit blijkt ook uit het onderzoek milieueffecten begraafplaatsen Noord-Brabant, waarin wordt geconcludeerd dat een begraafplaats waarschijnlijk beperkte tot geen gevolgen heeft voor de bodemkwaliteit.

C. Zienswijze van de heer E. van Hout, Franse Baan 7, 5374 RS Schaijk:

1. Reclamant stelt emotionele schade te leiden door de komst van de natuurbegraafplaats;
2. Voorts geeft reclamant aan dat de waarde van zijn woning zal dalen als gevolg van de begraafplaats;
3. Volgens reclamant leidt hij bedrijfsschade doordat het vee last zal hebben van stress als gevolg van de graven;
4. Reclamant acht de Franse Baan niet geschikt als ontsluiting van het plangebied, doordat er sprake is van een toename van verkeersbewegingen en doordat volgens hem de Franse Baan niet breed genoeg is;
5. Het aantal beoogde parkeerplaatsen acht reclamant onvoldoende. Hij gaat ervan uit dat langs de Franse Baan zal worden geparkeerd waardoor hij niet met zijn landbouwvoertuigen kan passeren;

---

⁵ Verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, 21 juli 2014, kenmerk BPD003/Kmb/0013.02

⁶ De wegbreedte van de Franse Baan is ter hoogte van de geplande aansluiting van de natuurbegraafplaats 3,80 meter (bron: gemeente Landerd en meting Goudappel Coffeng). Op andere gedeeltes is de wegbreedte van de Franse Baan 3,60 of 3,70 meter. In het verkeersonderzoek is een maximale intensiteit van 400 gehanteerd, deze richtlijn hoort bij een wegbreedte van 3,50 meter.

6. Ten slotte dient reclamant ter aanvulling op voorgaande zienswijzen een stuk in dat herhaald en ingelast moet worden beschouwd en waarin de volgende punten aan bod komen:
  - a. Reclamant stelt dat door de schaarste aan natuurbegraafplaatsen de prijzen en de grafelijkheid omhoog zullen gaan;
  - b. Reclamant verwijst naar het onderzoeksrapport van Alterra uit 2009 en vindt dat de grafelijkheid zoals genoemd in dat rapport moet worden aangehouden;
  - c. Vervolgens vraagt reclamant zich af of de graven diep genoeg in de grond worden geplaatst om gravers tegen te gaan. Voorts wordt de vraag gesteld of de initiatiefnemer bereid is om de herstelschade te betalen;
  - d. Reclamant maakt zich zorgen over hetgeen zich aan stoffen in de stoffelijke overschotten bevindt;
  - e. Reclamant vraagt zich af hoe recreatieve activiteiten zich verhouden tot begrafenisplechtigheden;
  - f. Volgens reclamant vindt door de inrichting en beheer van de natuurbegraafplaats een extensieve verstoring van de grond plaats;
  - g. Volgens reclamant vindt er een verstoring van de flora en fauna plaats;
  - h. Ophoging van de grond heeft volgens reclamant een negatief effect op de GHG. Voorts stelt hij dat de aanleg van de Natuurbegraafplaats een negatieve invloed heeft op de wijstgronden;
  - i. Reclamant stelt dat de exploitatie van de natuurbegraafplaats niet rendabel is;
  - j. Reclamant geeft aan dat de Franse Baan niet geschikt is als ontsluiting van het plangebied.
7. Reclamant heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de zienswijze mondeling toe te lichten. Door hem is nog aanvullend naar voren gebracht dat de term nieuwe natuur niet correct is, aangezien eerst alle bestaande natuur overhoop wordt gehaald.

Beoordeling zienswijze:

Ad 1.) De begraafplaats wordt begrensd met een piëteitszone van 10 meter waar niet begraven mag worden. Hierdoor worden omwonenden niet direct met het begraven geconfronteerd. Vermeende emotionele schade is geen ruimtelijk relevant belang waarmee in een bestemmingplan rekening gehouden dient te worden.

Ad 2.) Belanghebbenden kunnen op grond van afdeling 6.1 Wet ruimtelijke ordening tegemoetkoming aanvragen voor vermeende planschade. Eventuele planschade staat niet aan vaststelling van het bestemmingsplan in de weg.

Ad 3.) Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling onder 1 en 2.

Ad 4.) De toekomstige intensiteit op de Franse Baan is getoetst in relatie tot de wegbreedte. De maximale intensiteiten uit tabel 2.3 van het verkeersonderzoek⁷ zijn tevens gekoppeld aan het risico op berm schade. Een smallere weg moet lagere intensiteiten hebben, zodat het niet vaak voorkomt dat verkeer elkaar via de berm moet passeren, en er daarmee risico op berm schade ontstaat. Aangezien de toekomstige intensiteit met de huidige breedte van tenminste 3.608 de richtlijn voor de maximale intensiteit niet overschrijdt, betekent het ook dat de kans op berm schade beperkt blijft: over het algemeen zal het weinig voorkomen dat voertuigen elkaar moeten passeren op de Franse Baan. Op basis van het

---

⁷ Verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, 21 juli 2014, kenmerk BPD003/Kmb/0013.02

⁸ De wegbreedte van de Franse Baan is ter hoogte van de geplande aansluiting van de natuurbegraafplaats 3,80 meter (bron: gemeente Landerd en meting Goudappel Coffeng). Op andere gedeeltes is de wegbreedte van de Franse Baan 3,60 of 3,70 meter. In het verkeersonderzoek is een maximale intensiteit van 400 gehanteerd, deze richtlijn hoort bij een wegbreedte van 3,50 meter.

verkeersonderzoek moet geconcludeerd worden dat de Franse Baan geschikt is om de toekomstige verkeersintensiteiten te verwerken.

Ad 5.) In het plan zijn 60 parkeerplaatsen opgenomen. Met diverse bronnen en landelijke kencijfers⁹ heeft Goudappel Coffeng aangetoond dat de parkeerbehoefte in de toekomstsituatie 52 parkeerplaatsen is. De parkeercapaciteit van 60 parkeerplaatsen is voldoende om de parkeerbehoefte van de natuurbegraafplaats op te vangen. Incidenteel kan het zijn dat de parkeerbehoefte (door bijvoorbeeld enorme belangstelling voor en plechtigheid) groter is. Voor een dergelijke incidentele situatie is er ruimte langs de oprijlaan, op het terrein van Natuurbegraven zelf. Deze ruimte zal voldoende zijn.

Ad 6.)

- a. Het stijgen van prijzen is geen afweging bij de beoordeling van een bestemmingsplan. De exploitatie van Heidepol over 2012 en 2013 laat zien dat de natuurbegraafplaats commercieel haalbaar is.
- b. Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling als opgenomen bij zienswijze A onder 4.
- c. Op natuurbegraafplaatsen is de Wet op de Lijkbezorging en het Besluit op de Lijkbezorging van toepassing. Daarin wordt onder meer de wijze van begraven dwingend voorgeschreven. De wet/ en regelgeving voorkomt dat graven worden verstoord door het eventueel wroeten van wild in de buurt van de graven. Ten onrechte wordt verondersteld dat het wild lijkkasten zou kunnen openen. Voor het beheer en onderhoud van de natuur wordt een fonds opgericht zodat dit ook in de toekomst gegarandeerd is. Graven zullen ver genoeg van een boom moeten worden begraven om noch aan de boom noch aan de overledene schade toe te brengen.
- d. Uit het rapport van Alterra uit 2009 blijkt dat natuurbegraven niet milieubelastend is. De conclusie in dit rapport luidt dat het menselijke lichaam, inclusief eventuele cytostatica en andere toegediende medicijnen, niet als chemisch afval moet worden beschouwd. Daarbij is ook gekeken naar de metalen die vrijkomen, protheses en naar organische ontbindingsprocessen. Geconcludeerd mag worden dat op en rondom begraafplaatsen de gehalten aan zware metalen, elementen, anionen en specifieke afbraakproducten niet verschillen van die van 'normaal' grond- en oppervlaktewater. De gehalten liggen ruim onder de daarvoor geldende interventiewaarden en ook milieuhygiënische streefwaarden worden meestal niet overschreden. Daar moet aan worden toegevoegd dat de genoemde onderzoeken hebben plaatsgevonden op reguliere begraafplaatsen, waar geen specifieke voorzorgen zijn getroffen (zoals het niet mee begraven van voorwerpen of het verwijderen van protheses) om het milieu te beschermen. Dat natuurbegraven niet milieubelastend is blijkt ook uit het onderzoek milieueffecten begraafplaatsen Noord-Brabant, waarin wordt geconcludeerd dat een begraafplaats waarschijnlijk beperkte tot geen gevolgen heeft voor de bodemkwaliteit.
- e. Een natuurbegraafplaats is een plek waar rust, ruimte en natuurbeleving voorop staan. Naast ontwikkeling en versterking van de natuurwaarden is begraven de belangrijkste functie van een natuurbegraafplaats. Naar verwachting zal de recreatieve druk in het gebied nauwelijks toenemen ten opzichte van de huidige situatie. Overigens past de recreatieve functie binnen de huidige en gewenste doelen van het bos en gaan goed samen met de aanwezige waarden. De ervaring leert dat mensen die zich op een begraafplaats bevinden zich passend gedragen. Bij reguliere begraafplaatsen gebeurt het ook dat er mensen aanwezig zijn tijdens een plechtigheid van anderen.
- f. Niet ieder gebied is gelijk waardoor niet kan worden verwezen naar een andere gemeente. In onderhavig geval is het betreffende gebied gesitueerd in het bos

---

⁹ Zie pagina 8 van het verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, 21 juli 2014, kenmerk BPD003/Kmb/0013.02

waardoor de graf dichtheid laag zal zijn. Daardoor is geconcludeerd dat een proefsleuvenonderzoek veel meer schade zal veroorzaken dan de graven zelf. Voor het overige wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A onder 7.

- g. Voor het plangebied is een quickscan flora- en fauna uitgevoerd. Hieruit komt naar voren dat het plangebied een potentiële habitat biedt voor een aantal licht beschermde soorten. De ontwikkeling van de natuurbegraafplaats leidt slechts tot een beperkt verlies van leefgebied. Dit heeft geen invloed op de instandhouding van deze soorten omdat er voldoende leefgebied aanwezig blijft, het relatief algemene soorten zijn en met name omdat het gebied naderhand weer en beter geschikt leefgebied wordt voor deze soorten. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk. Voor de strikter beschermde soorten (planten, vogel en vleermuizen) worden maatregelen getroffen om verstoring van deze soorten te voorkomen. Een ontheffing is daardoor niet nodig.

Uit nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen en jaarrond beschermde vogels blijkt dat het niet nodig is om voor deze soorten een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet aan te vragen.

In de omgeving van het plangebied bevindt zich een dassenburcht. Het gaat hier om Burcht Franse Baan. Daarnaast maakt het hele plangebied onderdeel uit van het foerageergebied van de das. De das is een streng beschermde soort. Ten aanzien van deze dassenburcht is op basis van een concreet inrichtingsplan een ontheffing Flora- en faunawet verleend. In het als bijlage van dit bestemmingsplan opgenomen inrichtingsplan en natuurbeheerplan zijn maatregelen opgenomen die ertoe leiden dat de verstoring van voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de das zo min mogelijk plaatsvindt. Voor het overige wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A onder 8.

Beschermde inheemse vogelsoorten worden tijdens het gebruik van de natuurbegraafplaats niet aangetast in hun leefgebied doordat versturende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen plaatsvinden en aantasting van het leefgebied van beschermde soorten tijdens het gebruik van de natuurbegraafplaats wordt voorkomen doordat wordt gewerkt met een protocol voor natuurbegraven.

- h. Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A onder 6.
- i. Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A onder 2.
- j. Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van deze zienswijze onder 4.

Ad 7.) Het monotone naaldbos van 12,2 ha zal worden verbeterd door het omvormen naar onder meer gemengd loofbos en de realisatie van boskamers. Daarnaast wordt 11,2 ha nieuwe natuur aangelegd. Bestaande natuur wordt niet overhoop gehaald, maar wordt zorgvuldig verbeterd.

D. Zienswijze van de heer K. Hermens, Klaverstraat 3, 5374RT Schaijk:

1. Reclamant kan zich niet vinden in de ontsluiting van het plangebied via de Franse baan, aangezien er veel wordt gefietst en de verkeersdruk zal toenemen door het rouwverkeer;
2. Reclamant geeft aan emotionele schade te leiden;
3. Reclamant geeft aan dat er verschillende diersoorten zijn en dat er sprake is van een stiltegebied;
4. Vervolgens denkt reclamant dat de natuurbegraafplaats zal leiden tot onrust richting zijn bedrijf;
5. Voorts geeft reclamant aan dat hij een waardedaling zal ondervinden bij de verkoop van zijn bedrijf;
6. Ten slotte geeft reclamant aan dat de begraafplaats disproportioneel groot wordt.

7. Reclamant heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de zienswijze mondeling toe te lichten. Door hem is nog aanvullend naar voren gebracht dat volgens hem meer dan 2.500 m2 bodem wordt verstoord en dat het ingediende archeologische onderzoek objectief door een archeoloog beoordeeld zou moeten worden.

Beoordeling zienswijze:

Ad 1) Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A onder 9.

Ad 2) Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze C onder 1.

Ad 3) Een stiltegebied is een gebied als aangewezen in de Provinciale Milieuverordening. Dat de Natuurbegraafplaats in een stiltegebied zou liggen, leidt er niet toe dat het plan is vastgesteld in strijd met een goede ruimtelijke ordening. Een natuurbegraafplaats in een stiltegebied past juist erg goed. Voor de aanwezigheid van diersoorten verwijzen wij naar de beoordeling van zienswijze C onder 6 g.

Ad 4) Zowel qua verkeer als bezoekers worden er geen grote hoeveelheden mensen verwacht. Tevens zullen bezoekers van een natuurbegraafplaats geen onrust voor de omgeving veroorzaken. Daarbij wordt nogmaals verwezen naar de begrenzing van de begraafplaats door een piëteitszone van 10 meter.

Ad 5) Belanghebbenden kunnen op grond van afdeling 6.1 Wet ruimtelijke ordening tegemoetkoming aanvragen voor vermeende planschade. Eventuele planschade staat niet aan vaststelling van het bestemmingsplan in de weg.

Ad 6) Het betreft een perceel van 28,9 ha waarop ongeveer 23 ha natuur zal worden gerealiseerd. Het begraven zal worden verspreid over het gebied en ook in tijd. Wij zijn van mening dat er geen sprake is van een disproportionele grootte van de natuurbegraafplaats.

Ad 7.) Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A onder 7.

E. Zienswijze van buurtvereniging de Ontginning, p/a de heer AP.M. van Boekel, Franse Baan 1, 5374 RS Schaijk:

1. Reclamant stelt dat dieren belangrijker zijn dan mensen, omdat de ontsluiting plaatsvindt over de Franse Baan en niet over de Bremstraat;
2. Volgens reclamant heeft de Zeelandsedreef door de verkeersdrempels en de verkeerslimiet van 60km geen verbindfunctie meer. Vervolgens geeft reclamant aan dat er door de aanleg van een fietspad in de Legerstraat een druk fietsknooppunt is ontstaan;
3. Volgens reclamant is er in het verkeersonderzoek alleen rekening gehouden met de verkeersbewegingen die tot stand komen door de natuurbegraafplaats;
4. Reclamant stelt voorts dat de wegen Franse baan en Zeelandsedreef van februari tot en met november veel gebruikt worden door boeren en diverse andere bedrijven waardoor volgens hem de verkeersintensiteit wordt verhoogd. De Franse Baan is volgens reclamant smaller dan 4 meter (3,5 in plaats van 3,8 meter) en volgens reclamant is de verkeersintensiteit hoger dan de 400 verkeersbewegingen die in het verkeersonderzoek worden gehanteerd. Dit is volgens hem te meer het geval wanneer er twee begrafenissen per dag zullen plaatsvinden;

5. Reclamant stelt vervolgens dat er 60.000 m³ wordt aangevoerd om de gronden op te hogen en hij vraagt zich af hoeveel verkeersbewegingen dit met zich mee zal brengen en hoe de wegen er uit komen te zien;
6. Ten slotte voert reclamant aan dat de Udensedreef wordt afgespiegeld als een weg met een lokale functie, omdat er een tankstation, een camping en een verpleegtehuis aan ligt. Volgens reclamant is de Udensedreef breder dan de Franse Baan.

Beoordeling van de zienswijze:

Ad 1.) De aanwezigheid van een dassenburcht ter plaatse sloot de realisatie van de Bremstraat als toegangsweg uit. Derhalve is gekozen voor de Franse Baan, aangezien wij deze weg als best mogelijke toegangsweg achten.

Ad 2.) De Zeelandsedreef heeft nog steeds een verbindende functie tussen de kernen van Zeeland en Schaijk. Dat de weg een verkeerslimiet van 60 km heeft en is voorzien van verkeersdrempels doet hier niets aan af.

Ad 3) De geschiktheid van de Franse Baan als ontsluiting (verkeersdoorstroming) is getoetst op basis van richtlijnen voor de maximale intensiteit, dit is een gebruikelijke manier om de geschiktheid te toetsen. De richtlijnen zijn gebaseerd op etmaalintensiteiten, dit is de reguliere wijze om een weg te toetsen. Een smallere weg moet lagere intensiteiten hebben, zodat het niet vaak voorkomt dat verkeer elkaar via de berm moet passeren. Over het algemeen zal het weinig voorkomen dat voertuigen elkaar moeten passeren op de Franse Baan. De verkeersbewegingen van of naar de natuurbegraafplaats vinden doorgaans niet tegelijk plaats, waardoor de kans op passeren ook minder is. Integendeel, de verkeersbewegingen gerelateerd aan een natuurbegraafplaats zijn sterk éénrichtingsgestuurd (de piekmomenten).

De verkeersaantrekkende werking per dag is bepalend voor het aantal verkeersbewegingen en de parkeerbehoefte van de natuurbegraafplaats. Zoals beschreven in het verkeersonderzoek¹⁰, zijn de plechtigheden maatgevend, over het algemeen vindt er één plechtigheid per dag plaats. In de verkeersgeneratie en het toetsen van de verkeersbewegingen op de maximale intensiteit (zie tabel 2.3 uit het onderzoek) is zelfs rekening gehouden met twee plechtigheden per dag. Wel betekent de toename van het aantal graven een toename van het aantal bezoekers, hier is rekening mee gehouden in het verkeersonderzoek.

In het verkeersonderzoek is gebruik gemaakt van het regionale (GGA) verkeersmodel. Het autonome toekomstjaar (zonder ontwikkelingen) doet een prognose voor de verkeersintensiteiten op basis van huidige verkeersstellingen. De huidige verkeersbewegingen zijn daarmee meegenomen in het onderzoek. Ook is er in de prognoseberekening rekening gehouden met de maximum snelheid van 60 km/h op de Zeelandsedreef

Ad 4.) In het verkeersonderzoek is bij het toetsen van de geschiktheid van de Franse Baan rekening gehouden met het feit dat ook andere verkeerssoorten zoals landbouwverkeer en fietsers van de Franse Baan gebruik maken. Op pagina 4 van het verkeersonderzoek¹¹ wordt vermeld: "Het uitgangspunt van deze richtlijn is dat alle verkeerssoorten gebruik maken van de rijbaan, zoals mogelijk is bij de functie van erftoegangsweg." In de toekomstige situatie dienen alle weggebruikers de verkeersregels te volgen. Ook is bij de

---

¹⁰ Verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, 21 juli 2014, kenmerk BPD003/Kmb/0013.02

¹¹ Verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, 21 juli 2014, kenmerk BPD003/Kmb/0013.02

intensiteiten rekening gehouden met de praktijksituatie, waarin er fietsers, voetgangers, landbouwverkeer en bezoekers van de groepsaccommodatie zijn. De Franse Baan is geschikt om de intensiteiten op te vangen. De Franse Baan is tenminste 3.6012 breed, volgens de in het verkeersonderzoek gehanteerde richtlijn is de Franse Baan met deze breedte geschikt om de toekomstige verkeersintensiteit goed af te wikkelen.

Ad 5.) Over de verkeersveiligheid tijdens de aanleg zal de initiatiefnemer met de gemeente afspraken maken.

Ad 6.) In het verkeersonderzoek wordt gesteld dat de Udensedreef ten opzichte van de Zeelandsedreef meer een lokale functie heeft. Dat klopt ook, aangezien de Zeelandsedreef een verbindingsroute vormt tussen de kernen van Zeeland en Schaijk. Voor het overige wordt verwezen naar de beoordeling van deze zienswijze onder 5.

F. Zienswijze van de heer mr. R. Bormans van ARAG namens de heer J.M. Verhoeven, Franse Baan 6 te Schaijk:

1. Volgens reclamant wordt de woon- en leefomgeving aangetast door het commerciële gebruik van de gronden. Reclamant verwijst naar de overlast als gevolg van het aantrekken van bezoekers. Volgens hem moeten de bedrijfsactiviteiten worden begrensd in het kader van een goede ruimtelijke ordening;
2. Voorts stelt reclamant dat er een aantasting plaats zal vinden van de Ecologische Hoofdstructuur. Reclamant is van mening dat geen medewerking mag worden verleend aan dit plan.
3. Reclamant is van mening dat de Franse Baan niet volstaat als hoofdonthouding van de natuurbegraafplaats, aangezien deze weg volgens hem niet breed genoeg is om twee auto's te laten passeren. Door de toename van het aantal verkeersbewegingen ontstaat er volgens reclamant (parkeer) overlast. Volgens reclamant is het aantal parkeerplaatsen onvoldoende, leidt het parkeren in de berm tot verrommeling en is het voor hem onduidelijk hoe tot dit aantal is gekomen;
4. Volgens reclamant worden de natuurlijke waarden van de flora en fauna in het gebied aangetast;
5. Volgens reclamant is de economische en financiële haalbaarheid onvoldoende onderzocht en onderbouwd;
6. Reclamant acht onvoldoende onderzocht en onderbouwd in hoeverre de natuurbegraafplaats past binnen gemeentelijke en provinciale regelgeving en beleid;
7. Reclamant geeft voorts aan dat hij schade leidt door de waardedaling van zijn woning als gevolg van het wijzigen van de bestemming;
8. Ten slotte dient reclamant ter aanvulling op voorgaande zienswijzen een stuk in dat herhaald en ingelast moet worden beschouwd en waarin de volgende punten aan bod komen:
  - a. Reclamant stelt dat door de schaarste aan natuurbegraafplaatsen de prijzen en de grafelijkheid omhoog zullen gaan;
  - b. Reclamant verwijst naar het onderzoeksrapport van Alterra uit 2009 en vindt dat de grafelijkheid zoals genoemd in dat rapport moet worden aangehouden;
  - c. Vervolgens vraagt reclamant zich af of de graven diep genoeg in de grond worden geplaatst om gravers tegen te gaan. Voorts wordt de vraag gesteld of de initiatiefnemer bereid is om de herstelschade te betalen;
  - d. Reclamant maakt zich zorgen over hetgeen zich aan stoffen in de stoffelijke overschotten bevindt;
  - e. Reclamant vraagt zich af hoe recreatieve activiteiten zich verhouden tot begrafenisplechtigheden;

---

¹² De wegbreedte van de Franse Baan is ter hoogte van de geplande aansluiting van de natuurbegraafplaats 3,80 meter (bron: gemeente Landerd en meting Goudappel Coffeng). Op andere gedeeltes is de wegbreedte van de Franse Baan 3,60 of 3,70 meter. In het verkeersonderzoek is een maximale intensiteit van 400 gehanteerd, deze richtlijn hoort bij een wegbreedte van 3,50 meter.

- f. Volgens reclamant vindt door de inrichting en beheer van de natuurbegraafplaats een extensieve verstoring van de grond plaats;
  - g. Volgens reclamant vindt er een verstoring van de flora en fauna plaats;
  - h. Ophoging van de grond heeft volgens reclamant een negatief effect op de GHG. Voorts stelt hij dat de aanleg van de Natuurbegraafplaats een negatieve invloed heeft op de wijstgronden;
  - i. Reclamant stelt dat de exploitatie van de natuurbegraafplaats niet rendabel is;
  - j. Reclamant geeft aan dat de Franse Baan niet geschikt is als ontsluiting van het plangebied.
9. Reclamant heeft zijn zienswijze tevens mondeling toegelicht en hierbij heeft hij nog het volgende naar voren gebracht:
- a. hij is van mening dat de gemeente zelf onderzoek had moeten verrichten en niet alle onderzoeken door de initiatiefnemer had moeten laten uitvoeren;
  - b. De gemeente heeft een A4 tje aan archeologisch onderzoek. Een gemeente in de omgeving heeft als gevolg van de realisatie van een natuurbegraafplaats een veel uitgebreider onderzoek ingediend gekregen;
  - c. Volgens reclamant had de gemeente onderzoek moeten verrichten naar criminele achtergrond van de financiers van Natuurbegraven Nederland;
  - d. Volgens reclamant zullen er over niet al te lange tijd 30 natuurbegraafplaatsen zijn, waardoor deze begraafplaats financieel niet meer haalbaar zal zijn;
  - e. Reclamant geeft aan dat de grond naar de gemeente teruggaat wanneer initiatiefnemer failliet gaat;
  - f. Volgens hem heeft de rechtbank van Roermond geoordeeld dat de grafdichtheid, zoals genoemd in het Alterrappport uit 2009, moet worden gehanteerd;
  - g. Voor wat betreft de dassenburchten bestaat strijdigheid tussen de door reclamant uitgevoerde quickscan en die in opdracht van de initiatiefnemer.

Beoordeling zienswijze:

Ad 1.) Wij kunnen ons niet vinden in de stelling dat de woon en leefomgeving zou worden aangetast. Er wordt in het plangebied van 28,9 ha 23 ha natuur gerealiseerd, waarvan 11,2 ha wordt ingericht als nieuwe natuur. Zowel qua verkeer als bezoekers worden er geen grote hoeveelheden mensen verwacht. Tevens zullen bezoekers van een natuurbegraafplaats naar verwachting geen onrust voor de omgeving veroorzaken. Daarbij wordt nogmaals verwezen naar de begrenzing van de begraafplaats door een piëteitszone van 10 meter. Hier mag niet worden begraven om beslotenheid te creëren en ervoor te zorgen dat ook de omgeving niet direct met het begraven wordt geconfronteerd. Voorts zal het begraven worden verspreid over het gebied en ook in tijd. Wij zijn van mening dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening en dat begrenzing van het aantal graven niet noodzakelijk is.

Ad 2.) Het plangebied maakt deels onderdeel uit van de Ecologische hoofdstructuur. In het bestemmingsplan is voldoende rekening gehouden met de EHS. Zo worden de gebouwen en andere voorzieningen van de natuurbegraafplaats gerealiseerd buiten de EHS. Derhalve is onderzocht of de ontwikkeling de wezenlijke waarden en kenmerken van de Ecologische hoofdstructuur aantast. De realisatie van de natuurbegraafplaats heeft zeer beperkte effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van de Ecologische hoofdstructuur. Dit blijkt uit de Quickscan Flora en fauna dat als bijlage 1 bij de toelichting op het bestemmingsplan is gevoegd en ter inzage is gelegd. De effecten van het begraven in het bosgebied zijn zeer beperkt omdat de opname van schadelijke of eutrofiërende stoffen door grassen en kruidachtigen niet zal plaatsvinden omdat deze beplanting doorgaans niet dieper wortelt.

Verder concludeert de Quickscan dat naar verwachting zal de recreatieve druk in het gebied nauwelijks toenemen ten opzichte van de huidige situatie en dat het gebruik past binnen de huidige en gewenste doelen van het bos en gaan goed samen met de aanwezige waarden.

De inrichtingsmaatregelen zullen ten slotte zorgen voor een toename aan biodiversiteit

en natuurwaarden in het gebied. Dit verbetert het gebied voor veel flora en fauna als leefgebied en migratieroute.

Ad 3.) De toekomstige intensiteit op de Franse Baan is getoetst in relatie tot de wegbreedte. De maximale intensiteiten uit tabel 2.3 van het verkeersonderzoek¹³ zijn tevens gekoppeld aan het risico op bermshade. Een smallere weg moet lagere intensiteiten hebben, zodat het niet vaak voorkomt dat verkeer elkaar via de berm moet passeren, en er daarmee risico op bermshade ontstaat. Aangezien de toekomstige intensiteit met de huidige breedte van tenminste 3.60¹⁴ de richtlijn voor de maximale intensiteit niet overschrijdt, betekent het ook dat de kans op bermshade beperkt blijft: over het algemeen zal het weinig voorkomen dat voertuigen elkaar moeten passeren op de Franse Baan. Op basis van het verkeersonderzoek moet geconcludeerd worden dat de Franse Baan geschikt is om de toekomstige verkeersintensiteiten te verwerken.

In het plan zijn 60 parkeerplaatsen opgenomen. Met diverse bronnen en landelijke kencijfers¹⁵ heeft Goudappel Coffeng aangetoond dat de parkeerbehoefte in de toekomsituatie 52 parkeerplaatsen is. De parkeercapaciteit van 60 parkeerplaatsen is voldoende om de parkeerbehoefte van de natuurbegraafplaats op te vangen. Incidenteel kan het zijn dat de parkeerbehoefte (door bijvoorbeeld enorme belangstelling voor en plechtigheid) groter is. Voor een dergelijke incidentele situatie is er ruimte langs de oprijlaan, op het terrein van Natuurbegraven zelf. Deze ruimte zal voldoende zijn.

Ad 4.) Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze C. onder 6g.

Ad 5.) Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A. onder 2.

Ad 6.) Hiervoor verwijst de gemeenteraad reclamant naar hoofdstuk 3 van de toelichting bij het ter inzage gelegde ontwerpbestemmingsplan. Tevens wijst de gemeenteraad reclamant erop dat het voorontwerp bestemmingsplan in het kader van het wettelijk vooroverleg is voorgelegd aan de provincie. Op de reactie van de provincie is het ontwerp bestemmingsplan aangepast. De provincie heeft geen zienswijze ingediend tegen of opmerkingen gemaakt bij het ontwerp bestemmingsplan.

Ad 7.) Belanghebbenden kunnen op grond van afdeling 6.1 Wet ruimtelijke ordening tegemoetkoming aanvragen voor vermeende planshade. Eventuele planshade staat niet aan vaststelling van het bestemmingsplan in de weg.

Ad 8.) Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze C onder 6.

Ad 9.) Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A. onder 10.

G. Zienswijze van de heer A.P.M. van Boekel, Franse Baan 1, 5374 RS Schaijk:

1. Reclamant geeft aan dat de Franse Baan als ontsluiting ontoereikend is. Volgens reclamant wordt gelet op de breedte van de Franse Baan in de nieuwe situatie de

---

¹³ Verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, 21 juli 2014, kenmerk BPD003/Kmb/0013.02

¹⁴ De wegbreedte van de Franse Baan is ter hoogte van de geplande aansluiting van de natuurbegraafplaats 3,80 meter (bron: gemeente Landerd en meting Goudappel Coffeng). Op andere gedeeltes is de wegbreedte van de Franse Baan 3,60 of 3,70 meter. In het verkeersonderzoek is een maximale intensiteit van 400 gehanteerd, deze richtlijn hoort bij een wegbreedte van 3,50 meter.

¹⁵ Zie pagina 8 van het verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, 21 juli 2014, kenmerk BPD003/Kmb/0013.02

berm stuk gereden. Reclamant stelt dat de Udensedreef breder is dan de Franse baan en hij vraagt zicht af waarom de Udensedreef niet de voorkeur heeft. Voorts maakt reclamant zich zorgen over het passeren van verkeer over de Franse Baan in de wintermaanden. Volgens reclamant gaat het verkeersonderzoek slechts uit van de verkeersbewegingen van de Natuurbegraafplaats zonder daar de huidige verkeersbewegingen bij te betrekken. Reclamant geeft aan dat de Franse Baan wordt gebruikt door veel verschillende soorten weggebruikers (fietsers en ruiters) als gevolg van het in 2013 aangelegde recreatieve fietspad;

2. Reclamant is van mening dat het noordoostelijke deel van het plangebied door de lage en natte ligging ongeschikt is voor ophoging. Voorts stelt reclamant dat door ophoging met meer dan één meter de aardkundige waarde wordt aangetast;
3. Voorts stelt reclamant emotionele schade te lijden door het langsrijden van begrafenisauto's en begrafenisstoeien;
4. Ten slotte stelt reclamant planschade te lijden als gevolg van de toename van verkeersbewegingen en het langskomen van begrafenisstoeien.

Beoordeling van de zienswijze:

Ad 1.) In het verkeerskundig onderzoek¹⁶ is geconcludeerd dat het verkeer goed kan worden afgewikkeld via de Franse Baan en de Zeelandsedreef. In dit onderzoek is gebruik gemaakt van het regionale (GGA) verkeersmodel. Het autonome toekomstjaar (zonder ontwikkelingen) doet een prognose voor de verkeersintensiteiten op basis van huidige verkeerstellingen. De huidige verkeersbewegingen zijn daarmee meegenomen in het onderzoek. Van de Franse Baan zijn geen verkeerstellingen bekend, op basis van expertise is daarom een schatting van de verkeersintensiteiten zonder de ontwikkeling gemaakt. De toekomstige intensiteit op de Franse Baan is getoetst in relatie tot de wegbreedte. De maximale intensiteiten uit tabel 2.3 van het verkeersonderzoek zijn tevens gekoppeld aan het risico op bermschade. Een smallere weg moet lagere intensiteiten hebben, zodat het niet vaak voorkomt dat verkeer elkaar via de berm moet passeren, en er daarmee een beperkt risico op bermschade is. Aangezien de toekomstige intensiteit met de huidige breedte van tenminste 3.6017 de richtlijn voor de maximale intensiteit niet overschrijdt, betekent het ook dat de kans op bermschade beperkt blijft: over het algemeen zal het weinig voorkomen dat voertuigen elkaar moeten passeren op de Franse Baan. De verkeersbewegingen van of naar de natuurbegraafplaats vinden doorgaans niet tegelijk plaats, waardoor de kans op passeren ook minder is. Integendeel, de verkeersbewegingen gerelateerd aan een natuurbegraafplaats zijn sterk éénrichtingsgestuurd (de piekmomenten). In de zienswijze wordt gewezen op de aanwezigheid van landbouwverkeer en ander langzaam verkeer. In het verkeersonderzoek is bij het toetsen van de geschiktheid van de Franse Baan hier uiteraard rekening mee gehouden. Op pagina 4 van het verkeersonderzoek¹⁸ wordt vermeld: "Het uitgangspunt van deze richtlijn is dat alle verkeerssoorten gebruik maken van de rijbaan, zoals mogelijk is bij de functie van erftoegangsweg." De richtlijn gaat er van uit dat het mengen met andere verkeerssoorten mogelijk is. Dit geldt zowel voor landbouwverkeer als fietsverkeer. In de huidige situatie komt het ook voor dat landbouwverkeer overig verkeer tegenkomt tijdens de verkeersdeelname, hier gelden uiteraard de normale verkeersregels voor passeren, voorrang verlenen, etcetera. In de toekomstige situatie zullen weggebruikers ook de vigerende verkeersregels moeten hanteren.

¹⁶ Verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, 21 juli 2014, kenmerk BPD003/Kmb/0013.02

¹⁷ De wegbreedte van de Franse Baan is ter hoogte van de geplande aansluiting van de natuurbegraafplaats 3,80 meter (bron: gemeente Landerd en meting Goudappel Coffeng). Op andere gedeeltes is de wegbreedte van de Franse Baan 3,60 of 3,70 meter. In het verkeersonderzoek is een maximale intensiteit van 400 gehanteerd, deze richtlijn hoort bij een wegbreedte van 3,50 meter.

¹⁸ Verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, 21 juli 2014, kenmerk BPD003/Kmb/0013.02

Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verder verwezen naar de beoordeling van zienswijze E onder 5.

Ad 2.) Uit het bodemkundig/hydrologisch onderzoek door Alterra (augustus 2013) dat als bijlage 3 bij de toelichting van het ter inzage gelegde ontwerpbestemmingsplan blijkt dat de voorgenomen ontwikkeling na ophoging plaats kan vinden en wordt er niet gesproken van gebieden waar dat onmogelijk zou zijn. Er wordt geconcludeerd dat in het onderzoeksgebied geen weerstandbiedende lagen zijn aangetroffen die een dominante of sturende invloed hebben op de hoogte en fluctuatie van het freatisch grondwater. Zoals opgenomen in de beoordeling van zienswijze A onder 5 moet het plangebied zodanig worden aangelegd dat het geen hydrologische knelpunten creëert voor het plangebied en het beïnvloedingsgebied.

In het noordelijk deel van het plangebied worden de negatieve effecten van eerdere ontgrondingen en egalisatie hersteld. Het bestaande bos binnen het plangebied maakt onderdeel uit van het aardkundig waardevolle gebied 'Peelrandbreuk-Maashorst'. Dit gedeelte van het plangebied is gelegen buiten de belangrijkste aardkundige elementen binnen het aardkundig waardevolle gebied. De inrichting en het beheer van de natuurbegraafplaats zal geen wezenlijke afbreuk doen aan de aardkundige waarden binnen het plangebied. De reliëfverschillen van het aardkundig waardevol gebied blijven behouden. Daarnaast vindt op kleine schaal beperkte ophoging plaats in het aardkundig waardevol gebied. Dit leidt niet tot aantasting van de aardkundige waarden ter plaatse.

Ad 3.) Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze C onder 1.

Ad 4.) Belanghebbenden kunnen op grond van afdeling 6.1 Wet ruimtelijke ordening tegemoetkoming aanvragen voor vermeende planschade. Eventuele planschade staat niet aan vaststelling van het bestemmingsplan in de weg.

H. Zienswijze van de heer mr. L.M.A. Schrieder van Stichting Achmea namens mevrouw F.V.M. Veerkamp en de heer M.R.J.H. de Klein, Franse Baan 5, 5374 RS Schaijk:

1. Reclamant stelt dat het algemeen belang onvoldoende is onderbouwd. Volgens hem zijn er reeds voldoende reguliere begraafplaatsen;
2. Volgens reclamant is het belang van de gemeente onduidelijk, aangezien er volgens hem geen sprake is van natuurontwikkeling maar van een commerciële ontwikkeling;
3. Reclamant verwijst naar het rapport van Alterra uit 2009 en geeft aan dat er onduidelijkheid bestaat van het aantal graven en geeft aan dat de grafdichtheid van belang is voor de flora- en fauna;
4. Voorts stelt reclamant dat de graven in de bodem qua archeologie op den duur kunnen leiden tot een extensieve verstoring van de bodem. Vervolgens stelt reclamant dat niet is vastgelegd in de regels dat de maximale verstoring 10 % mag zijn;
5. Vervolgens stelt reclamant dat door de mogelijkheid van het oprichten van de bebouwing en van oppervlakteverhardingen, het afgraven, vergraven, ophogen en egaliseren van de bodem, het dempen van poelen, sloten en greppels en het kappen van en rooien van gewas de EHS weldegelijk wordt beïnvloed;
6. Reclamant is van mening dat er een onderbouwing moet komen van het aantal te verwachten begrafenissen per jaar;

7. Volgens reclamant is het niet duidelijk hoeveel verkeersbewegingen er extra zullen plaatsvinden, omdat volgens hem niet duidelijk is hoeveel begrafenissen er zullen plaatsvinden;
8. Voorts geeft reclamant aan dat het onduidelijk is hoeveel parkeerplaatsen er zullen worden aangelegd en of bij dat aantal ook parkeerplaatsen van het personeel zijn meegerekend. Reclamant stelt dat er minimaal 100 parkeerplaatsen nodig zijn;
9. Reclamant merkt voorts op dat de toegangsweg de oprijlaan via de bedrijfswoning aan de Franse Baan is en dat er nu al onvoldoende capaciteit is;
10. Vervolgens is reclamant van mening dat het onduidelijk is wat de effecten van de graven en as verstrooiing op de het grondwater is. Volgens reclamant staat het bestemmingsplan as verstrooiing en urn bijzetting gewoon toe;
11. Volgens reclamant zijn er zeven dassenburchten in het gebied aanwezig en deze dienen eerst in kaart gebracht te worden;
12. Door het ophogen van de gronden zal er volgens reclamant verschuiving van de grond optreden waardoor het gebied als foerageergebied voor de dassen volgens hem verloren gaat;
13. Volgens reclamant is het gebied vanwege de hoge grondwaterstand ongeschikt en hij begrijpt niet dat er niet gekozen is voor een andere locatie;
14. Het leefgebied van de das wordt volgens reclamant aangetast te meer omdat naar de mening van reclamant het gebied als gevolg van een piëteitszone van 10 meter het gebied wordt afgesloten;
15. Reclamant is van mening dat niet wordt aangegeven hoe het plan hydrologisch neutraal ontwikkeld wordt;
16. Volgens reclamant wordt het woon/ en leefklimaat geschaad door de vermindering van de natuurbeleving en de confrontatie met begrafenissen;
17. Reclamant geeft aan dat de vele campings en toeristen Schaijk al en de flora en fauna al genoeg belasten;
18. Reclamant geeft aan dat er geen sprake is van kwaliteitsverbetering maar juist van een kwaliteitsvermindering;
19. Ten slotte stelt reclamant dat hij vreest voor waardedaling van de woning van zijn cliënten. Volgens reclamant had de gemeente een planschaderisicoanalyse moeten uitvoeren.
20. Reclamant heeft zijn zienswijze tevens mondeling toegelicht en hierbij heeft hij nog het volgende aanvullend naar voren gebracht:
  - a. In het kader van de Wet op de lijkbezorging moet het aantal graven worden aangewezen;
  - b. Er worden nu al bomen gekapt en dassen verjaagd.

Beoordeling van de zienswijze:

Ad 1.) Wij zijn van mening dat deze ontwikkeling past binnen de ontwikkeling van de Maashorst. Het betreft de ontwikkeling van nieuwe natuur en ziet tevens toe op een maatschappelijke kwaliteitsverbetering, doordat de natuurbegraafplaats zal worden opengesteld voor extensief recreatief medegebruik. Voorts wordt ook de beeldkwaliteit van de bebouwing verbeterd door oude bebouwing te slopen en minder nieuwe bebouwing op te richten, die echter wel architectonisch meerwaarde heeft. Daarnaast voorziet natuurbegraven in een maatschappelijke behoefte. Uit marktonderzoeken en de exploitatiebegroting van de natuurbegraafplaats Heidepol blijkt dat er behoefte is aan natuurbegraafplaatsen. De exploitatie van Heidepol over 2012 en 2013 laat zien dat de natuurbegraafplaats commercieel haalbaar is. Daarbij is het blijken de uitspraak van de Raad van State (201201045/1/R3) voldoende dat er een commerciële partij het haalbaar acht en bereid is om een onderbouwd particulier initiatief te exploiteren. Bovendien is in opdracht van de initiatiefnemers een marktonderzoek verricht door TNS-NIPO waaruit blijkt dat er binnen Maashorst voldoende vraag c.q. behoefte is aan natuurbegraven.

Ad 2.) Er wordt in het plangebied van 28,9 ha 23 ha natuur gerealiseerd, waarvan 11,2 ha wordt ingericht als nieuwe natuur. Voor het overige wordt verwezen naar de beoordeling van de zienswijze onder 1.

Ad 3.) Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A onder 4 en zienswijze C onder 6d.

Ad 4.) In artikel 6.2.1 is een (omgevings)vergunningsplicht opgenomen voor werken of werkzaamheden die worden uitgevoerd over een oppervlakte van 2.500 m² of meer en dieper dan 0,5 meter. Artikel 6.2.2 bepaalt dat het in voornoemd artikel vervatte verbod niet geldt indien in het kader van het maken van graven waarbij niet meer dan 100 m² per 1.000 m² van de gronden wordt verstoord. Met andere woorden mag slechts 10% van het grondoppervlakte gebruikt worden voor het maken van graven. Voor het overige wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A onder 7.

Ad 5.) In het bosgedeelte dat valt onder EHS zal de intensiteit aan graven laag zijn, omdat rekening zal worden gehouden met de aanwezige bomen en hun wortels en omdat – buiten de open plekken – in het bos niet kan worden opgehoogd. Het kwetsbare gebied zal dan ook minder intensief worden gebruikt dan de niet kwetsbare plekken. Voor het overige wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze F onder 2. Bovendien wordt in de QuickScan flora- en fauna dat als bijlage 1 bij de toelichting van het ter inzage gelegde ontwerpbestemmingsplan is gevoegd, geconcludeerd dat van een aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS door het gebruik en aanleg van de natuurbegraafplaats geen sprake is.

Ad 6.) Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A onder 4.

Ad 7.) De verkeersaantrekkende werking per dag is bepalend voor het aantal verkeersbewegingen en de parkeerbehoefte van de natuurbegraafplaats. Zoals beschreven in het verkeersonderzoek¹⁹, zijn de plechtigheden maatgevend, over het algemeen vindt er één plechtigheid per dag plaats. In de verkeersgeneratie en het toetsen van de verkeersbewegingen op de maximale intensiteit (zie tabel 2.3 uit het onderzoek) is zelfs rekening gehouden met twee plechtigheden per dag. Wel betekent de toename van het aantal graven een toename van het aantal bezoekers, hier is rekening mee gehouden in het verkeersonderzoek.

Ad 8.) Met diverse bronnen en landelijke kencijfers²⁰ heeft Goudappel Coffeng aangetoond dat de parkeerbehoefte in de toekomst situatie 52 parkeerplaatsen is. Met de realisatie van tenminste 60 parkeerplaatsen, en daarnaast bufferruimte langs de oprijlaan, wordt daarmee voldoende parkeergelegenheid gecreëerd. Onduidelijk is waar het in de zienswijze genoemde aantal van minimaal 100 parkeerplaatsen op gebaseerd is. De natuurbegraafplaats wordt via een aparte oprijlaan (toegangsweg) ontsloten op de Franse Baan, en niet via de bedrijfswoning.

Ad 9.) De oprijlaan is niet gesitueerd over het perceel met de bestemming Maatschappelijk, maar sluit direct aan op de Franse Baan. Voor het overige wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze E onder 5.

Ad 10.) Het bestemmingsplan staat urn bijzetting toe. As verstrooiing is echter niet toegestaan. Dit is vastgelegd in de planregels waarin de definitie van de natuurbegraafplaats is opgenomen, te weten:

---

¹⁹ Verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, 21 juli 2014, kenmerk BPD003/Kmb/0013.02

²⁰ Zie pagina 8 van het verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, 21 juli 2014, kenmerk BPD003/Kmb/0013.02

“1.33 natuurbegraafplaats

terrein dat deel uitmaakt van een natuur- en/of bosgebied, waar lichamen worden begraven en/of urnen worden bewaard, waarbij zo veel mogelijk gebruik wordt gemaakt van onbehandelde en/of onbewerkte natuurlijke materialen. Grafmonumenten zoals grafstenen, zerken of grafbeplanting zijn niet toegestaan, enkel een gedenkteken van vergankelijk natuurlijk materiaal.”

Hieruit volgt dat het terrein niet kan worden gebruikt voor het uitstrooien van as.

Ad 11.) Alle dassenburchten in Nederland zijn door Das en Boom in kaart gebracht. Deze zijn in een databank verwerkt. Voor het overige wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A onder 8.

Ad 12.) Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A onder 8.

Ad 13.) Uit het bodemkundig/hydrologisch onderzoek door Alterra (augustus 2013) dat als bijlage 3 bij de toelichting van het bestemmingsplan ter inzage is gelegd blijkt dat de voorgenomen ontwikkeling na ophoging plaats kan vinden en wordt er niet gesproken van gebieden waar dat onmogelijk zou zijn. Er wordt geconcludeerd dat in het onderzoeksgebied geen weerstandbiedende lagen zijn aangetroffen die een dominante of sturende invloed hebben op de hoogte en fluctuatie van het freatisch grondwater. Zoals opgenomen in de beoordeling van zienswijze A onder 5 moet het plangebied zodanig worden aangelegd dat het geen hydrologische knelpunten creëert voor het plangebied en het beïnvloedingsgebied.

Ad 14.) Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A onder 8.

Ad 15.) Op welke wijze hydrologisch neutraal zal worden ontwikkeld staat beschreven in de toelichting op het bestemmingsplan. In het kader van hydrologisch neutraal ontwikkelen zal voor het hemelwater een bergingsvoorziening worden getroffen. Het afstromende water zal zoveel mogelijk binnen het plangebied worden vastgehouden. Overschotten aan hemelwater worden zo min mogelijk afgewenteld op benedenstrooms gelegen gebieden. Het schone afstromende water zal zoveel mogelijk binnen het plangebied worden vastgehouden. Het waterschap toetst hierbij op hergebruik-infiltratie-buffering-afvoer. Er zullen voorzieningen worden getroffen om hemelwater te laten infiltreren in het gebied. Om voldoende bergingscapaciteit te hebben boven de GHG zal een infiltratiegreppel worden aangelegd.

Ad 16.) Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze F onder 1.

Ad 17.) Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze C onder 6g.

Ad 18.) Binnen het plangebied wordt kwaliteitsverbetering gerealiseerd door het opwaarderen van bestaande natuur en het realiseren van nieuwe natuur. Daarnaast vindt er een maatschappelijke kwaliteitsverbetering plaats doordat de natuurbegraafplaats voor extensief recreatief wordt medegebruik opengesteld (11,2 hectare nieuwe natuur). De beeldkwaliteit van de bebouwing wordt verbeterd door oude bebouwing te slopen en minder nieuwe bebouwing op te richten. De nieuwe bebouwing heeft overigens een behoorlijke architectonische meerwaarde. Er vindt een netto ontstening plaats van 710 m².

Op 25 februari 2014 heeft de Kwaliteitscommissie van de gemeente Landerd een advies uitgebracht en geconcludeerd dat zij kan instemmen met het voorstel.

Ad 19.) Belanghebbenden kunnen op grond van afdeling 6.1 Wet ruimtelijke ordening tegemoetkoming aanvragen voor vermeende planschade. Eventuele planschade staat niet aan vaststelling van het bestemmingsplan in de weg.

Ad 20.)

a. De Wet op de lijkbezorging ziet er op toe dat het begraven zorgvuldig plaatsvindt. Deze wet geeft niet aan dat het aantal graven moet worden aangewezen.

b. Wij zijn hier niet mee bekend. Het beheer en onderhoud van dit bos staan voor deze winter ingepland. Overigens spelen de door reclamant genoemde activiteiten geen rol in de onderhavige bestemmingsplanprocedure.

I. Zienswijze van de heer mr. C.J. Driessen namens de heer R.A.M. den Brok en mevrouw C.J.W. den Brok Zeelandsedreef 22 Schaijk:

1. Reclamant verwijst naar zijn inspraakreactie in het kader van het voorontwerp bestemmingsplan en geeft aan dat deze als herhaald en ingelast moet worden beschouwd;
2. Reclamant is van mening dat het verkeersonderzoek en het onderzoek naar de parkeerbehoefte niet correct zijn, omdat:
  - de aannames niet gebaseerd zijn op feitelijke verkeersstellingen;
  - de parkeervoorziening volgens hem in nagenoeg alle gevallen toereikend moet zijn;
  - meer landelijke cijfers ten aanzien van parkeerplaatsen moeten worden onderzocht en niet alleen die van Heidepol;
  - er geen rekening is gehouden met de invloed van verkeersdoorstroming en/of belemmering bij een begrafenistoet;
  - er geen rekening is gehouden met het langzame landbouwverkeer;
3. Volgens reclamant is het onduidelijk welke gevolgen de natuurbegraafplaats heeft voor de grondwaterstand en de ondergrondse waterstromen en welke mogelijke nadelige gevolgen dit zal hebben op de aangrenzende percelen. Reclamant geeft aan dat de landbouwkundige doeleinden in de omgeving door de grondophoging in het geding zullen komen, door verdroging. Ook zal volgens reclamant de ophoging van invloed zijn op de waterstromen. Hij verwijst hiervoor naar een rapport van de heer J. Groeneveld;
4. Voorts stelt reclamant dat hij graag nog zelf onderzoek had willen verrichten, maar dat dit is afgewezen door de gemeente;
5. Reclamant geeft aan dat het rapport van de heer J. Groeneveld aangeeft dat de breuklijnen verkeerd zijn ingetekend;
6. Doordat volgens reclamant de akkerbouwkundige waarden in het geding zijn komt naar zijn mening ook het foerageergebied van de das in het geding. Reclamant stelt dat vooraf duidelijkheid dient te bestaan over de verleenbaarheid van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet;
7. Volgens reclamant is de Natuurbeschermingswet weldegelijk van toepassing gelet op de nabij gelegen natuurbeschermingsgebieden;
8. Volgens reclamant worden is de natuurbegraafplaats in strijd met het voornemen om de wijst terug te laten komen in de Maashorst. Reclamant verwijst hiervoor naar een persbericht;
9. Voorts stelt de reclamant dat er sprake is van strijdigheid met de watervisie 2008;
10. Reclamant geeft aan dat onduidelijk is in hoeverre er sprake is van planschade omdat er geen planschadeanalyse is verricht;

11. Voorts stelt reclamant dat onderzoek gedaan had moeten worden naar de betrouwbaarheid en/of financiële zekerheid van de investeerder en had de invloed van de natuurbegraafplaats op de exploitatie van de begraafplaatsen in de regio moeten worden gezien. Daarbij geeft reclamant aan dat de commerciële haalbaarheid, zekerheid van subsidies en het schuiven van financiële middelen had moeten worden gezien;
12. Volgens reclamant had de gemeente een archeologisch onderzoek moeten worden verricht aangezien er dieper dan 0,5 meter wordt gegraven en het totale gebied groter is dan 2.500 meter;
13. Reclamant stelt dat een onderzoek ontbreekt naar de mogelijkheid om aan de Wet op de lijkbezorging te voldoen;
14. Voorts verwijst reclamant naar een rapport van Altena (Alterra) uit 2009 en een uitspraak van de rechtbank in Roermond waarin volgens reclamant wordt vastgehouden aan de grafelijkheid uit het rapport van Altena (Alterra);
15. Volgens reclamant had onderzoek moeten worden gedaan naar het graven van wild en de maatregelen die getroffen zouden moeten worden;
16. Reclamant geeft aan dat dat er niet had mogen worden volstaan met een quickscan;
17. Reclamant is van mening dat er sprake is van aantasting natuurlijke en landschappelijke waarden;
18. Ten slotte dient reclamant ter aanvulling op voorgaande zienswijzen een stuk in dat herhaald en ingelast moet worden beschouwd en waarin de volgende punten aan bod komen:
  - a. Reclamant stelt dat door de schaarste aan natuurbegraafplaatsen de prijzen en de grafelijkheid omhoog zullen gaan;
  - b. Reclamant verwijst naar het onderzoeksrapport van Alterra uit 2009 en vindt dat de grafelijkheid zoals genoemd in dat rapport moet worden aangehouden;
  - c. Vervolgens vraagt reclamant zich af of de graven diep genoeg in de grond worden geplaatst om gravers tegen te gaan. Voorts wordt de vraag gesteld of de initiatiefnemer bereid is om de herstelschade te betalen;
  - d. Reclamant maakt zich zorgen over hetgeen zich aan stoffen in de stoffelijke overschotten bevindt;
  - e. Reclamant vraagt zich af hoe recreatieve activiteiten zich verhouden tot begrafenisplechtigheden;
  - f. Volgens reclamant vindt door de inrichting en beheer van de natuurbegraafplaats een extensieve verstoring van de grond plaats;
  - g. Volgens reclamant vindt er een verstoring van de flora en fauna plaats;
  - h. Ophoging van de grond heeft volgens reclamant een negatief effect op de GHG. Voorts stelt hij dat de aanleg van de Natuurbegraafplaats een negatieve invloed heeft op de wijstgronden;
  - i. Reclamant stelt dat de exploitatie van de natuurbegraafplaats niet rendabel is;
  - j. Reclamant geeft aan dat de Franse Baan niet geschikt is als ontsluiting van het plangebied.
19. Reclamant heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de zienswijze mondeling toe te lichten. Het volgende is nog aanvullend naar voren gebracht:
  - a. Reclamant vraagt zich af waarom initiatiefnemer de bosgrond voor zoveel geld heeft verkocht;
  - b. Volgens hem is het onderzoek naar de milieueffecten niet door deskundigen uitgevoerd;
  - c. Ten slotte bestaat er een angst dat er straks schadelijke stoffen in zijn groenten wordt ontdekt waardoor bedrijven zijn groenten niet willen afnemen.

Beoordeling zienswijze:

Ad 1.) Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van de inspraakreacties. Deze zijn tevens als bijlage 14 bij de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd.

Ad 2.) In het verkeersonderzoek²¹ is gebruik gemaakt van het regionale (GGA) verkeersmodel. Het autonome toekomstjaar (zonder ontwikkelingen) doet een prognose voor de verkeersintensiteiten op basis van huidige verkeerstellingen. De huidige verkeersbewegingen zijn daarmee meegenomen in het onderzoek. Van de Franse Baan zijn geen verkeerstellingen bekend, op basis van expertise is daarom een schatting van de verkeersintensiteiten zonder de ontwikkeling gemaakt.

Met diverse bronnen en landelijke kencijfers²² heeft Goudappel Coffeng aangetoond dat de parkeerbehoefte in de toekomstsituatie 52 parkeerplaatsen is. Met de realisatie van tenminste 60 parkeerplaatsen, en daarnaast bufferruimte langs de oprijlaan, wordt daarmee voldoende parkeergelegenheid gecreëerd.

De geschiktheid van de Franse Baan als ontsluiting (verkeersdoorstroming) is getoetst op basis van richtlijnen voor de maximale intensiteit. De richtlijnen zijn gebaseerd op etmaalintensiteiten, dit is de reguliere wijze om een weg te toetsen. Een smallere weg moet lagere intensiteiten hebben, zodat het niet vaak voorkomt dat verkeer elkaar via de berm moet passeren. Over het algemeen zal het weinig voorkomen dat voertuigen elkaar moeten passeren op de Franse Baan. De verkeersbewegingen van of naar de natuurbegraafplaats vinden doorgaans niet tegelijk plaats, waardoor de kans op passeren ook minder is. Integendeel, de verkeersbewegingen gerelateerd aan een natuurbegraafplaats zijn sterk éénrichtingsgestuurd: een piekmoment van aankomsten voor een plechtigheid en een piekmoment van vertrekken na een plechtigheid. De Franse Baan is geschikt om de intensiteiten op te vangen.

In het verkeersonderzoek is bij het toetsen van de geschiktheid van de Franse Baan rekening gehouden met het feit dat ook andere verkeerssoorten zoals landbouwverkeer en fietsers van de Franse Baan gebruik maken. Op pagina 4 van het verkeersonderzoek²³ wordt vermeld: "Het uitgangspunt van deze richtlijn is dat alle verkeerssoorten gebruik maken van de rijbaan, zoals mogelijk is bij de functie van erftoegangsweg."

Ad 3.) Voor de beoordeling van de zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze H onder 13 en A onder 5. Het door reclamant overgelegde rapport van Groeneveld geeft onvoldoende aanleiding om te twijfelen aan de juistheid en zorgvuldigheid van het bodemkundig/hydrologisch onderzoek door Alterra (augustus 2013) dat als bijlage 3 bij de toelichting van het bestemmingsplan ter inzage is gelegd.

Ad 4.) Wij hebben destijds inderdaad niet toegestaan om onderzoek te verrichten naar de grondwaterstand. De betreffende gronden hadden wij verpacht. Bovendien zijn wij van mening dat het aan de initiatiefnemer van een plan is om alle benodigde onderzoeken te verrichten om aan te tonen dat het plan ter plaatse kan worden gerealiseerd. Wij hebben dit onderzoek op juistheid gecontroleerd. Het waterschap heeft de juistheid van de bevindingen tevens gecontroleerd. Slechts een beperkt aantal bureaus in Nederland is in staat om een gedegen grondwaterstandonderzoek te verrichten en de meetresultaten op juistheid te interpreteren. Initiatiefnemer van de ontwikkeling ter plaatse heeft een van deze bureaus ingeschakeld. Wij merken overigens op dat het doorgaans nodig is om over meetgegevens betreffende een

---

²¹ Verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, 21 juli 2014, kenmerk BPD003/Kmb/0013.02

²² Zie pagina 8 van het verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, 21 juli 2014, kenmerk BPD003/Kmb/0013.02

²³ Verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, 21 juli 2014, kenmerk BPD003/Kmb/0013.02

langere meetperiode (jaren) te beschikken om een goed meetresultaat te verkrijgen. Derhalve zou het niet mogelijk zijn geweest om voor de start van de planologische procedure over de resultaten van een goed grondwaterstandonderzoek te beschikken.

Ad 5.) De peelrandbreuk zelf loopt niet door het plangebied. Deze ligt aan de andere kant van de Maashorst. Het rapport van Groenveveld geeft onvoldoende aanleiding voor de gemeenteraad om te twijfelen aan de juistheid van de plankaart.

Ad 6.) Voor de beoordeling van de zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A onder 8.

Ad 7.) In de omgeving van het plangebied is geen sprake van beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet. Het plangebied maakt wel (deels) deel uit van de EHS.

Ad 8.) Voor de beoordeling van de zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A onder 2.

Ad 9.) Voor de beoordeling van de zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A onder 5.

Ad 10.) Vooraf is gekeken naar de mogelijkheid van planschade ten aanzien van dit bestemmingsplan. Er is echter geen planschaderisico-analyse gemaakt. Wij hebben met de initiatiefnemer een overeenkomst gesloten waarin is opgenomen dat deze de planschade voor zijn rekening neemt. Naar aanleiding van de zienswijzen is wel een planschade-analyse gemaakt. Hieruit is naar voren gekomen dat de te verwachten planschade nihil is. Ten overvloede merkt de gemeenteraad op dat aan een planschaderisico-analyse kunnen geen rechten ontleend kunnen worden omdat dit niet meer is dan een indicatie voor het bestuursorgaan zelf. Dit blijkt onder meer uit een uitspraak van de Rechtbank Rotterdam van 9 december 2010 (ECLI:NL:RBROT:2010:BO6799).

Belanghebbenden kunnen op grond van afdeling 6.1 Wet ruimtelijke ordening tegemoetkoming aanvragen voor vermeende planschade. Eventuele planschade staat niet aan vaststelling van het bestemmingsplan in de weg.

Ad 11.) Uit marktonderzoeken en de exploitatiebegroting van de natuurbegraafplaats Heidepol blijkt dat er behoefte is aan natuurbegraafplaatsen. De exploitatie van Heidepol over 2012 en 2013 laat zien dat de natuurbegraafplaats commercieel haalbaar is. Daarbij is het blijkens de uitspraak van de Raad van State (201201045/1/R3) voldoende dat een commerciële partij het haalbaar acht en bereid is om een onderbouwd particulier initiatief te exploiteren. De Raad van State acht het ook niet nodig dat de gemeente een onderzoek verricht naar concurrentieverhoudingen en de toename van concurrentie. Initiatiefnemer neemt deel aan het project Landschap van Allure en ontvangt in dat kader ook subsidie voor bepaalde projecten en werkzaamheden. De exploitatie van de natuurbegraafplaats staat hier echter los van.

Verder is in opdracht van de initiatiefnemers een marktonderzoek verricht door TNS-NIPO waaruit blijkt dat er binnen Maashorst voldoende vraag c.q. behoefte is aan natuurbegraven.

Ad 12.) Voor de beoordeling van de zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A onder 7.

Ad 13.) Uit het bodemkundig/hydrologisch onderzoek door Alterra (augustus 2013) blijkt dat de voorgenomen ontwikkeling na ophoging in het kader van de Wet op de lijkbezorging kan plaatsvinden. Aanwijzing als begraafplaats vindt bij latere besluitvorming plaats. Uit de

toelichting op het bestemmingsplan en de bijbehorende onderzoeken blijkt dat de Wet op de lijkbezorging niet aan de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan in de weg staat.

Ad 14.) Voor zover reclamant verwijst naar de betreffende uitspraak merken wij op dat de uitspraak van de rechtbank er met name op toezag dat de gemeente niet tot het standpunt heeft kunnen komen dat er sprake is van een natuurbegraafplaats, aangezien hier geen enkel onderzoek aan ten grondslag lag. De rechtbank heeft destijds gerefereerd aan het Alterra rapport van 2009. Echter het rapport van Alterra uit 2009 is gebaseerd op begraafplaatsen die niet te vergelijken zijn met de voorliggende ontwikkeling. Zo ziet het rapport toe op tijdelijk begraven, dubbele graven en grafmarkering. Voor het overige wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze A onder 4.

Ad 15.) Op natuurbegraafplaatsen is de Wet op de Lijkbezorging en het Besluit op de Lijkbezorging van toepassing. Daarin wordt onder meer de wijze van begraven dwingend voorgeschreven. De wet/ en regelgeving voorkomt dat graven worden verstoord door het eventueel wroeten van wild in de buurt van de graven. Ten onrechte wordt verondersteld dat het wild lijkkisten zou kunnen openen.

Ad 16.) Voor de beoordeling van de zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze C onder 6g.

Ad 17.) Voor de beoordeling van de zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze F onder 2.

Ad 18.) Voor de beoordeling van de zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze C onder 6.

Ad 19.)

- a. Het bedrag waarvoor de bosgrond is verkocht is een reëel bedrag. De waarde van deze grond is echter niet van belang voor de vraag of het bestemmingsplan is vastgesteld in het kader van een goede ruimtelijke ordening.
- b. Het standpunt van reclamant dat de milieueffecten niet zouden zijn beoordeeld door deskundigen, wordt niet door de gemeenteraad gedeeld.
- c. Voor de beoordeling van deze zienswijze wordt verwezen naar de beoordeling van zienswijze C onder 6d.

Gelet op het vorenstaande geven de ingediende zienswijzen geen aanleiding tot het wijzigen van het bestemmingsplan.